

Toimenpideoite TPA 20/2021 vp

Pia Kauma kok ym.

Toimenpideoite tapahtuma- ja kulttuurialan tukemisesta koronapandemian aikana

Eduskunnalle

Koronapandemian aikana on yrityksiä taloudellisesti tuettu. On silti joitakin erittäin pahoin rajoituksista kärsiviä toimialoja, jotka ovat jääneet käytännössä kokonaan tukien ulkopuolelle tai tukia on myönnetty liian vähän. Yksi tällainen ala on tapahtuma-ala eli erilaiset festivaalit, messut ja muut liike-elämän tapahtumat sekä kulttuuri-, musiikki- ja urheilutapahtumat. Ne edellyttävät pääsääntöisesti ihmisten fyysistä läsnäoloa, jotta tapahtumat ylipäänsä voidaan toteuttaa.

Tapahtuma-ala kohtasi merkittäviä rajoitustoimia ensimmäisten toimialojen joukossa jo maaliskuusta 2020 alkaen. Joulukuusta 2020 alkanut tapahtumajärjestämisen täyssulku jatkuu edelleen, ja ennakoitavuus on huono alan mahdollisuuksiin avautumisesta kesäksi 2021. Myös syksyn ja talven 2021 tapahtumien toteutuminen on epävarmaa. Alan vuosittainen liikevaihto oli ennen pandemiaa yli 2 miljardia euroa, josta se supistui jo viime vuonna murto-osaan. Käynnissä on useiden yritysten alasajoja ja työntekijöiden irtisanomisia. Taloudelliset menetykset ovat moninkertaisia, kun otetaan huomioon peruuntuneiden tapahtumien vaikutus Suomen eri alueiden matkailuun ja talouteen laajemminkin.

Ala koostuu monien erityisosaajien ja pienyritysten verkostosta. Tilanteen pitkään jatkumisen seurauksena suuri määrä toimijoita on häviämässä, mikä vaikeuttaa ja hidastaa alan elpymistä, kun pandemia aikanaan väistyy ja tilaisuuksia voidaan taas alkaa toteuttaa.

Aiemmat taloudellisen tuen muodot, kuten kustannustuki I ja kustannustuki II, eivät ole riittävällä tavalla huomioineet alan erityispiirteitä. Kesän tapahtumien toteuttaminen edellyttää ennakosuunnittelua, ammattilaisten varaamista, kansainvälisten esiintyjien palkkaamista ja materiaalien tilaamista jo useita kuukausia ennakkoon. Näistä aiheutuu kuluja, joiden katteeksi suunnitellut tulot jäävät saamatta, mikäli tilaisuudet perutaan, ja usein jopa viime hetkellä. Toimintaedellytyksiä rajoittaa jo pelkkä kapasiteetin rajoittaminen ja yleisön liikkuvuuden rajoittaminen, kuten istumapaikkavaatimus. Tuen tarkastelun aikajänteenä on siksi huomioitava koko tapahtuman tekemisen elinkaari.

Kokoontumisrajoitukset rajoittavat elinkeinovapautta merkittäväällä tavalla. Jos tapahtumat peruutuvat valtion toiminnasta johtuvasta syystä, on ainakin osa aiheutuneista kustannuksista voitava saada takaisin. Varsinaisten tapahtumajärjestäjien lisäksi on korvausten ulotettava myös alihankintaketjuille ja sisällöntuottajille.

Toimenpideoite TPA 20/2021 vp

Kokoontumisrajoitukset ovat vieneet toimintaedellytykset yrityksiltä tapahtuma-alalla tosiasiasa samaan tapaan kuin ravintola-alalla, mutta tapahtuma-alalle ei ole kohdennettu tähän mennessä erityistukia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ja tuo viivytystä eduskuntaan tapahtumatakuun (ta-
kuutuki), joka korvaa tapahtuma-alan toimijoille jo aiheutuneet kustannukset ja tulonme-
netykset, mikäli kesälle tai syksyille 2021 suunniteltu tapahtuma joudutaan ennakkovalmis-
teluista huolimatta valtion päätöksellä perumaan,*

*että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ja ottaa uusien kustannustukien III ja IV kriteeristöissä
huomioon tapahtuma-alan erityispiirteet ja alan omat ratkaisuehdotukset sekä tuen koh-
dentumisen laajasti koko musiikki-, kulttuuri- ja tapahtuma-alan ekosysteemiin ja*

*että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ja huolehtii, että alan ekosysteemi säilyy elinvoimaise-
na myös koronapandemian yli.*

Helsingissä 12.3.2021

Pia Kauma kok
Pihla Keto-Huovinen kok
Heikki Vestman kok
Anne-Mari Virolainen kok
Kalle Jokinen kok
Sari Multala kok
Pauli Kiuru kok
Timo Heinonen kok
Sinuhe Wallinheimo kok
Wille Rydman kok
Kari Tolvanen kok
Ville Kaunisto kok
Sari Sarkomaa kok
Paula Risikko kok
Saara-Sofia Sirén kok
Arto Satonen kok
Ruut Sjöblom kok
Sofia Vikman kok
Sanni Grahn-Laasonen kok
Mari-Leena Talvitie kok
Mia Laiho kok